

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/73/2021
Identifikačné číslo spisu:	1109230482
Dátum vydania rozhodnutia:	21.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1109230482.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. V. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, XXX XX D. O. D. S., proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25.000,- eur, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25C/219/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. februára 2020 sp. zn. 9Co/22/2019 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 01. júna 2018 sp. zn. 25C/219/2009 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia istiny 25.000,- eur na základe zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 365/2004 Z. z.“ alebo „antidiskriminačný zákon“). Rozhodol, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobca pôsobí od februára 2009 doteraz ako sudca Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom. Žalobca namietal nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania podľa § 9 ods. 2 zák. č. 365/2004 Z. z. vychádzajúc z novelizácie § 69 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príslušných a o zmene a doplnení niektorých zákonov zákonom č. 122/2005 Z. z. od 15.04.2005 tak, že výška príplatku sudcov Špeciálneho súdu sa rovnala šesťnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok. Dňa 20.05.2009 Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. PL. ÚS 17/08 uverejnenom v Zbierke zákonov pod č. 290/2009 konštatoval nesúlad § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. s čl. 12 ods. 1 v spojení s čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože narúša systémové a koncepčné riešenie statusových otázok sudcov, a preto je posudzovaná právna úprava vo vzťahu k ostatným sudcom diskriminačná. Žalobca pociťoval ako diskrimináciu rozdielne platové ohodnotenie sudcov všeobecných súdov a sudcov Špeciálneho súdu. Žalobou sa domáhal ochrany svojich práv

podľa antidiskriminačného zákona, keďže v súvislosti s nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania podľa § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z. sa v spoločnosti a v odbornej verejnosti značne znížila jeho vážnosť a dôstojnosť. Poukázal na názor, že ako sudca všeobecného súdu nemá dostatočne odborné kvality, vzdelanie a prax ako sudcovia Špeciálneho súdu. Keďže dôsledky zníženia dôstojnosti a spoločenskej vážnosti žalobcu nie sú odstrániteľné žiadnym primeraným zadostučinením, domáhal sa podľa § 9 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z. z. náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú požadoval vo výške 25.000,- eur, hoci za primeranú výšku nemajetkovej ujmy za zníženie jeho dôstojnosti a spoločenskej vážnosti považoval sumu 100.000,- eur.

1.2. Okresný súd dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby aplikujúc článok 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 2 ods. 1, 2, § 2a ods. 1 až 3, § 6 ods. 1, § 8 ods. 1, § 9 ods. 1 až 3, § 11 ods. 1, 2 antidiskriminačného zákona. Vysvetlil, že diskriminácia (znevýhodňovanie) je také konanie, keď sa v tej istej situácii zaobchádza s jedným človekom (skupinou ľudí, organizáciou, krajinou, skupinou krajín) inak než s iným človekom (skupinou ľudí, organizáciou, krajinou, skupinou krajín) na základe jeho odlišnosti napr. rasového alebo etnického pôvodu, vierovyznania, veku, rodu, pohlavia alebo sexuálnej orientácie. Rozhodovanie, či došlo alebo nedošlo ku diskriminácii sa uskutočňuje na základe toho, či existuje príčinná súvislosť medzi znevýhodnením a použitím kritéria pre rozlišovanie. O diskrimináciu vo všeobecnosti nejde tam, kde predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax, ktoré by inak predstavovali určitý druh diskriminácie, sú objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného záujmu a sú primerané a nevyhnutné na jeho dosiahnutie. Novela zákona, ktorá mala za následok zvýšenie funkčných príplatkov sudcov Špeciálneho súdu na šesťnásobok oproti ostatným sudcom, bola v čase zriaďovania tohto súdu legitímna a relevantná a nemala diskriminačný charakter, pretože v tom čase bolo potrebné Špeciálny súd obsadiť sudcami, čo predmetná novela zákona i vyriešila, sudcovia sa prihlásili do výberového konania a Špeciálny súd začal vykonávať svoju pôsobnosť. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že aj sám žalobca sa mohol uchádzať o miesto funkcie sudcu Špeciálneho súdu, čo nespravil s odôvodnením, že v čase, keď dovŕšil vek 30 rokov nebolo na Špeciálny súd vypísané výberové konanie, a preto sa prihlásil do výberového konania vypísaného na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom.

1.3. Skonštatovanie diskriminačného konania nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 17/2008 podľa súdu prvej inštancie nespôsobuje vznik nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Diskriminačné konanie ako neoprávnený zásah je len jedným zo základných predpokladov možnosti domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 9 ods. 3 antidiskriminačného zákona. Pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné preukázať konkrétne dopady diskriminačného konania na žalobcu, a to v jeho rodinnom, pracovnom a súkromnom prostredí. Základným predpokladom je nedostatočnosť morálnej satisfakcie a nemožnosť primerane ňou znížiť vzniknutú ujmu. Ďalším predpokladom priznania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je preukázanie, že bola značným spôsobom zníženia dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie poškodenej osoby, a to bez existencie pochybností, že k takémuto zníženiu skutočne prišlo. Dôkazná povinnosť je na dotknutej osobe. Je potrebné skúmať, či by za daných podmienok a okolností každá osoba na mieste poškodenej osoby pocítovala vzniknutú ujmu ako závažnú. Pre objektívne zistenie intenzity závažnosti ujmy musia byť v konaní splnené a preukázané relevantné zákonom predpokladané skutočnosti. Musí byť preukázaná príčinná súvislosť medzi diskriminačným konaním a vznikom závažnej ujmy. Žalobca nepreukázal zníženie dôstojnosti, vážnosti alebo spoločenského uplatnenia. Počas celého konania sa len všeobecne vyjadroval, že predmetný zákon spôsobil nedôveryhodnosť sudcov všeobecných súdov, mienku verejnosti o ich menejcennosti, menšom vzdelaní, nižšej kvalifikácii a ich označovanie v médiách rôznymi hanlivými slovami. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, ako sa údajné značné zníženie jeho dôstojnosti, vážnosti a spoločenského uplatnenia prejavilo v praxi, aký malo negatívny vplyv priamo na jeho rodinný, pracovný a osobný život. Žalobca predkladal rôzne články a citácie z médií týkajúce sa justície, v ktorých nebolo spomenuté jeho meno. Súd prvej inštancie tiež poukázal na to, že diskriminácia mala v prípade žalobcu trvať necelé štyri mesiace, pretože žalobca bol vymenovaný do funkcie sudcu vo februári 2009 a označený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) je z 20.05.2009, čo vyvodzuje otázku, ako za taký krátky čas mohla byť značným spôsobom znížená dôstojnosť a vážnosť žalobcu začínajúceho vo funkcii sudcu. Vo vzťahu k uvedeným článkom a mediálnym príspevkom okresný súd podotkol, že žalobca sa musí náhrady nemajetkovej ujmy domáhať voči médiám alebo voči osobám, ktoré zasiahli do jeho práv, ak takému zásahu došlo, pretože za neoprávnenú kritiku a výroky v médiách nezodpovedá štát.

1.4. Premlčanie nároku žalobcu po vznesení námietky premlčania žalovaným súd prvej inštancie nezistil. Premlčacia doba začala plynúť od 16.04.2005 (účinnosť zákona č. 122/2005 Z. z. nastala 15.04.2005) a uplynula 16.04.2008. Žalobca sa stal sudcom vo februári 2009, preto mu subjektívna aj objektívna lehota začala plynúť až od jeho vymenovania do funkcie. Žalobu podal žalobca dňa 18.08.2009.

1.5. K rozhodnutiam ESD, konkrétne vo veci Daniel Unland sp. zn. C-20/13 a Thomas Specht a iní sp. zn. C-501/12 až C-506/12, C-540/12 a C-541/12, týkajúcich sa peňažných nárokov sudcov, voči ktorým sa štát dopustil diskriminačného konania aj vtedy, ak uplatnený nárok nevyplýva zo zákona alebo z práva Únie okresný súd uviedol, že predmetom konania nie je náhrada škody spôsobená žalobcovi orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, ale nárok majúci základ v antidiskriminačnom zákone, preto rozhodnutia ESD, na ktoré žalobca poukázal, nemajú opodstatnenie v danom konaní. Navyše žalobca predložil súdu rozhodnutie ESD sp. zn. C-20/13 v nemeckom jazyku, hoci vie (alebo by vedieť mal), že listinné dôkazy možno súdu predkladať len v slovenskom jazyku. Predloženie dôkazov v nemeckom jazyku s odôvodnením a vyjadrením žalobcu, že predpokladal, že súd vie po nemecky, možno považovať za prinajmenšom nevhodné správanie. Za irelevantné okresný súd považoval aj žalobcovo poukázanie na ustanovenia § 192 ods. 1 a § 217 ods. 2 Zákonníka práce upravujúce zodpovednosť zamestnávateľa za škodu spôsobenú zamestnancovi, pretože žalovaný nie je zamestnávateľom žalobcu a predmetom konania nie je nárok na náhradu škody.

1.6. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s vyjadreniami žalobcu, že on vedie tento spor, aby hájil vážnosť a dôstojnosť sudcovského stavu, pričom sa nezľakol ani viktimizácie zo strany výkonnej alebo zákonodarnej moci a ani kritikov v okolí, a to z dôvodu, že je otáznosť, či vedenie takéhoto konania prispieva k zvýšeniu vážnosti a dôstojnosti sudcovského stavu v spoločnosti. Poukazovanie na zašpinené parapetné dosky, na ktoré sa žalobca údajne každý deň pozerá, kritizovanie ošúchaného kresla, ktoré má žalobca v pojednávacej miestnosti a predkladanie takýchto fotiek v konaní s odôvodnením, že sudcovia na inom súde majú lepšie technické vybavenie neprináleží postaveniu sudcu, ktorý sa má podľa názoru súdu prvej inštancie sústrediť predovšetkým na kvalitu svojej práce, a nie na porovnávanie materiálneho vybavenia súdov. Postavenie, správanie a hodnoty sudcu by mali byť príkladom pre spoločnosť. Nemožno preto súhlasiť s vyjadreniami žalobcu, že týmto konaním prispieva k čistote verejného života. Okresný súd okrem toho konštatoval, že uvedené vyjadrenia o hájení vážnosti a dôstojnosti sudcovského stavu aj vyjadrenia, že kastovanie sudcov spôsobilo enormné zníženie dôveryhodnosti súdnej moci, sú všeobecné a nezakladajú nárok na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobca nepreukázal, ako bola značným spôsobom znížená jeho dôstojnosť, vážnosť a spoločenské uplatnenie, nepreukázal žiadne konkrétne negatívne dopady diskriminačného konania na svoje spoločenské či profesijné uplatnenie, čím nepreukázal jeden zo základných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 9 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z. z..

1.7. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa antidiskriminačného konania možno priznať len vtedy, ak by primerané zadostučinenie nebolo dostačujúce. Podľa názoru súdu prvej inštancie konštatovanie diskriminácie sudcov všeobecných súdov v náleze ústavného súdu a vyhlásenie protiústavnosti diskriminačného ustanovenia zákona je primeraným zadostučinením pre žalobcu, postačuje pre eliminovanie ujmy a je dostatočne spôsobilé vyvážiť následky ujmy žalobcu, čo vylučuje priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

1.8. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Žalovaný mal v konaní plný úspech, preto mu podľa § 255 ods. 1 CSP vznikol nárok na náhradu trov konania. Žalovaný si trovy konania neuplatnil a zo súdneho spisu žiadne trovy žalovaného nevyplývajú, okresný súd mu preto ich náhradu nepriznal.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) pripustil späťvzatie žaloby v časti zaplatenia sumy 21.900,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 08.10.2009 do zaplatenia, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a konanie v tejto časti zastavil (prvý výrok), vo zvyšku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie stupňa potvrdil (druhý výrok) a rozhodol, že žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania (tretí výrok). Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379, § 380 ods. 1 CSP v odvolaní napadnutom rozsahu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Aplikujúc ust. § 9 ods. 1 - 3 antidiskriminačného zákona odvolací súd uviedol, že v preskúmvanej veci súd prvej

inštancie vykonal všetko dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností významných pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ako aj na posúdenie opodstatnenosti tvrdení, ktoré uvádzal žalovaný na svoju obranu, na základe správneho vyhodnotenia vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe následne vyvodil aj správny právny záver, že neboli splnené zákonné podmienky na vyhovie žalobe o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Ani obsah odvolania žalobcu nie je spôsobilý spochybniť správnosť ťažiskových záverov súdu prvej inštancie, podľa ktorých neboli splnené predpoklady pre vyhovie podanej žalobe vyplývajúce z ust. § 9 antidiskriminačného zákona.

2.1. Z dôvodov rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že súčasťou repliky žalobcu ako odvolateľa k vyjadreniu žalovaného bolo čiastočné späťvzatie žaloby o 21.900,- eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 21.900,- eur od 08.10.2009 do zaplattenia. Žalobca tento postup odôvodnil tým, že konanie svojou neprimeranou dĺžkou stratilo opodstatnenie z pohľadu sankčného postihu diskriminujúcej osoby vo vzťahu k verejnosti a žiada priznať len symbolickú výšku ujmy v rozsahu, v akom bola priznaná kolegovi v Nemecku, kde došlo k obdobnej diskriminácii v pracovnoprávných vzťahoch. Požiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.100,- eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 3.100,- eur od 08.10.2009 do zaplattenia. Žalovaný nevyjadril nesúhlas s čiastočným späťvzatím žaloby, preto odvolací súd s poukazom na § 370 CSP späťvzatie žaloby v časti zaplattenia sumy 21.900,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 08.10.2009 do zaplattenia pripustil, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

2.2. Za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku žalobcu, že vo veci rozhodol nezákonný sudca. Prerozdelenie spisu JUDr. Eve Kresl bolo v súlade s bodom 3.3 písm. a) Spoločných zásad pre občianskoprávny, trestný a obchodný úsek Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I. pre rok 2013 (správne má byť uvedený rok 2017 pozn. dovolacieho súdu), podľa ktorého v prípade zmeny personálneho obsadenia súdu príchodom ďalšieho sudcu môže predseda súdu vytvoriť prichádzajúcemu sudcovi oddelenie znížením, prípadne zastavením nápadu v ostatných oddeleniach sudcov príslušného úseku súdu alebo prerozdelením už pridelených vecí, ktoré náhodným výberom odníme z oddelení rovnakého úseku pomerom, ktorý určí predseda súdu s prihliadnutím na stav a počet nevybavených a reštančných vecí v jednotlivých oddeleniach, prípadne ich kombináciou. V rozhodnom čase došlo na súde prvej inštancie k zmene personálneho obsadenia súdu príchodom JUDr. Evy Kresl, ktorej boli prerozdelené už pridelené veci vybraté náhodným výberom z oddelení rovnakého úseku, čo vyplýva z Dodatkov č. 7 a 8 a z Prílohy k Dodatku č. 7 (Zoznam prerozdelených spisov na základe dodatku č. 7RP/2017 medzi oddelenia 20C a 3C a 20Csp a 3Csp), ako aj Prílohy č. 1 k Dodatku č. 8 (Zoznam prerozdelených spisov na základe Dodatku č. 8 Rozvrhu práce OS BA I pre rok 2017 do oddelenia 3C - JUDr. Eve Kresl). Odvolací súd uviedol, že uvedené predpokladá aj § 51 ods. 4 písm. b), c) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom sa podľa rozvrhu práce alebo jeho zmeny prerozdeľujú už pridelené veci aj v prípade b) zmeny v obsadení súdu sudcami, a to vrátane zmeny v dôsledku dočasného pridelenia sudcu; pri zmene v zložení senátu sa vec ponecháva v pôvodnom senáte, alebo sa prerozdeľuje do iného senátu, kde sa zaraďuje sudca spravodajca tak, aby prerozdelením vecí bola zabezpečená rovnomerná zaťaženosť senátov na súde; c) výraznej nerovnomernosti zaťaženosť sudcov. Odvolací súd poukázal na účel základného práva priznaného čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorým je zabezpečiť občanovi, aby ochranu jeho právam poskytol sudca ako predstaviteľ tej zložky súdnej moci, ktorá má právomoc o veci konať, a aby ochranu práva v rámci súdnej moci poskytol sudca zo súdu vecne a miestne príslušného. Účelom práva na zákonného sudcu je ochrana pred účelovým a ľubovoľným obsadzovaním súdu ad hoc. V rámci zásady „nikto nemôže byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi“ ide o upevnenie sudcovskej nezávislosti. Pre účastníka konania je zárukou, že jeho právna vec bude rozhodovaná sudcom určeným podľa vopred stanovených zásad. Prerozdelením vecí zo zákonných dôvodov podľa rozvrhu práce, čo je aj daný prípad, nemôže dôjsť k porušeniu základného práva ustanoveného v čl. 48 ods. 1 Ústavy SR.

2.3. K odvolaciemu tvrdeniu žalobcu, že mu okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd uviedol, že procesné vady, na ktoré poukazuje žalobca, nemajú vplyv na zákonnosť

a vecnú správnosť napadnutého rozsudku a nie sú takej intenzity, že majú za následok porušenia jeho práva na spravodlivý proces.

2.4. V súvislosti s tvrdeným porušením práva žalobcu vzhľadom na ustanovenie § 181 ods. 2 CSP odvolací súd poukázal na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.02.2017 sp. zn. 6Cdo/17/2017, ktoré je možné aplikovať aj na právnu úpravu podľa Civilného sporového poriadku. Vyplyva z neho, že neuvedenie, prípadne nedostatočné uvedenie predbežného právneho posúdenia veci súdom nemá za následok tzv. zmätočnosťnú vadu, t. j. porušenie základných zásad občianskeho súdneho konania, teda odňatie možnosti stranám sporu konať pred súdom. Z obsahu zápisnice súdu prvej inštancie nevyplyva žiadna výhrada žalobcu, prítomného na pojednávaniach, voči nesplneniu si povinnosti súdu prvej inštancie vysloviť predbežný právny názor na vec. Z povahy tejto procesnej povinnosti je (aj podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveného v uvedenom rozhodnutí) zrejmé, že k zhojeniu (skonsumovaniu) jej prípadného nesplnenia dochádza samotným rozhodnutím súdu v dôvodoch, v ktorých je podľa § 220 ods. 2 CSP súd povinný uviesť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Je zbytočné, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie a vec vrátil súdu prvej inštancie s pokynom na dodržanie ustanovenia § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (§ 181 ods. 2 CSP), pretože tento uvedený už vyslovil v rozsudku. Náprava prípadného nesprávneho postupu prvoinštančného súdu v tomto smere je daná tiež možnosťou podania odvolania, ktorú žalobca aj využil. Odvolací súd uzavrel, že z týchto dôvodov námietka žalobcu, aj keby bola dôvodná, nebola spôsobilá mať za následok tzv. zmätočnosťnú vadu, t. j. porušenie základných zásad občianskeho súdneho konania a porušenie práva na spravodlivý proces. Napokon nikde v zákone nie je uvedené, že aj keď sudca vysloví predbežný právny názor, bude ním do budúcnosti viazaný. Striktné dodržiavanie uvedeného ustanovenia by znamenalo absolútne formalistický proces. Dôležité je, aby to bolo uvedené v písomnom odôvodnení rozsudku, čo v predmetnej veci splnené bolo.

2.5. K námietke, že sa okresný súd nevysporiadal s návrhom žalobcu na prerušenie konania zo dňa 17.03.2016 odvolací súd uviedol, že samotný žalobca na pojednávaní dňa 05.02.2018 (č. l. 304 spisu) uviedol, že netrvá na tomto návrhu, preto nebol dôvod, aby súd prvej inštancie o tomto rozhodoval. Za právne irelevantné vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej považoval odvolací súd tvrdenie žalobcu, že ak sa súd prvej inštancie nevysporiadal v odôvodnení rozsudku s jeho žiadosťou o vrátenie súdneho poplatku, odôvodnenie nie je úplné a žalobca zostal v právnej neistote. Odvolací súd zdôraznil, že v zmysle § 14 ods. 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. O návrhu na vrátenie súdneho poplatku teda nemohol rozhodnúť sudca v rámci rozhodnutia vo veci samej.

2.6. Neobstojí ani tvrdenie žalobcu, že rozhodol vylúčený sudca, keď odvolací súd nezistil žiadny dôvod v zmysle § 49 CSP na vylúčenie konajúcej sudkyne. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti a takisto ani domnelé negatívne pocity sudcu, ktoré pociťuje strana sporu voči svojej osobe.

2.7. Pri námietke nevykonania dôkazov odvolací súd poukázal na to, že na poslednom pojednávaní, ako vyplýva zo zápisnice zo dňa 01.06.2018 po poučení v zmysle § 312 CSP (č. l. 379 spisu) žalobca uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Súd rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi stranami sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie strán sporu. Súd predovšetkým nevykoná dôkazy, ktoré sú pre vec nerozhodujúce a nemôžu smerovať k zisteniu skutkového stavu veci. Nevykonanie navrhovaného dôkazu preto nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý proces. Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Odvolací súd poukázal aj na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993, R 125/1999 a R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a

7Cdo/38/2012, v dôsledku čoho táto odvolacia námietka nie je spôsobilá privodiť pre žalobcu priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

2.8. Podľa názoru odvolacieho súdu neobstoja ani námietky žalobcu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd nespochybnil, že rozhodnutie ESD nie je možné považovať za listinný dôkaz, keďže judikatúra ESD je prameňom európskeho práva. Zásada nadradenosti európskeho práva nad právom vnútroštátnym vyplynula z rozhodnutia ESD v prípade *Costa v. Enel*. Rozhodnutie vo veci C-20/13 *Daniel Unland proti Land Berlin* zo dňa 09.09.2015, na ktoré poukazoval žalobca, nie je možné aplikovať na prejednávajúcu vec. Súdny dvor EÚ rozsudkom v tejto veci rozhodol, že článok 3 ods. 1 písm. c) Smernice Rady 2000/78/ES sa má vykladať tak, že podmienky odmeňovania sudcov patria do pôsobnosti tejto Smernice. Vo zvyšnej časti sa Súdny dvor EÚ zaoberal diskrimináciou sudcov na základe veku, a to aj vo vzťahu k zásade ochrany nadobudnutých práv a otázkou náhrady škody vo forme zaplatenia rozdielu medzi platom, ktorý bol sudcom vyplatený a platom, ktorý zodpovedá najvyššiemu platovému stupňu ich platovej triedy so spätnou účinnosťou. Okrem konštatovania, že Smernica Rady 2000/78/ES sa vzťahuje i na podmienky odmeňovania sudcov uvedené rozhodnutie Súdneho dvora EÚ nemá žiadnu bližšiu súvislosť s prejednanou vecou. Predmetom tohto konania je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nie nárok na náhradu škody. Žalobca síce opakovane tvrdil, že predmetné rozhodnutie Súdneho dvora EÚ sa na vec vzťahuje, ale tento vzťah nijako nešpecifikoval. Podobnosť možno vidieť aspoň v tom, že v oboch prípadoch malo dôjsť na základe tvrdeného porušenia zásady rovnakého zaobchádzania k istému ukráteniu príjmu diskriminovaného sudcu, avšak podstatný v tomto prípade nie je následok diskriminácie, ale samotné nerovnaké zaobchádzanie, ktoré má v oboch prípadoch diametrálne odlišnú povahu. Sudcovia bývalého Špeciálneho súdu neboli v nijakom prípade zvýhodnení oproti iným sudcom na základe veku.

Pokiaľ ide o nespochybnovanú skutočnosť, že posudzovaná vec patrí do pôsobnosti Smernice Rady 2000/78/ES, tento predpis úijného práva nemá priamy účinok, možno mu priznať iba nepriamy účinok spočívajúci v povinnosti súdov členských štátov vykladať vnútroštátne predpisy konformne s právom Európskej únie, čo vyplýva zo zásady nadradenosti právneho poriadku Európskej únie. Žalobca vo svetle tejto Smernice uviedol, že diskriminačné konanie je považované za závažný zásah do základného ľudského práva a sankcia má byť príkladná, aby okrem postihu vyjadrovala aj morálne odsúdenie spoločnosťou. Vychádzal pritom zrejme z článku 17 vety druhej tejto Smernice, podľa ktorej sankcie, ktorých súčasťou môže byť náhrada za ujmu pre obeť, musia byť účinné, primerané a odstrašujúce. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie sa k posudzovaniu účinnosti, primeranosti a odstrašujúceho účinku prípadnej náhrady nemajetkovej ujmy nedostal z dôvodu, že nemal za splnené predpoklady pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Antidiskriminačný zákon vyžaduje pre priznanie tejto peňažnej náhrady splnenie predpokladov spočívajúcich v tom, že primerané (nepeňažné) zadost'učinenie nie je dostačujúce, najmä ak nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania bola značným spôsobom znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie poškodenej osoby. Stanovenie určitého filtra v podobe predpokladov, ktorých naplnenie zakladá nárok na peňažné zadost'učinenie nie je v rozpore s článkom 17 vetou druhou Smernice Rady 2000/78/ES, ani so žiadnym iným jej ustanovením. Formulácia: „Sankcie, ktorých súčasťou môže byť náhrada za ujmu pre obeť...“ zjavne predpokladá, že tieto sankcie nemusia vždy zahŕňať (materiálnu) náhradu pre obeť diskriminácie.

2.9. Súd prvej inštancie postupoval podľa odvolacieho súdu správne, keď spor po právnej stránke posúdil podľa § 9 antidiskriminačného zákona a správne zisťoval základné predpoklady vzniku práva žalobcu voči žalovanému na poskytnutie plnenia za porušenie zákazu nerovnakého (diskriminačného) zaobchádzania, opierajúc sa o nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 17/08, ktorého závery dôsledne rešpektoval a správne ich aplikoval. Ústavný súd SR konštatoval, že v prípade ostatných sudcov, teda nepochybne i v prípade žalobcu došlo v dôsledku novelizácie príslušných ustanovení § 66 ods. 1 a § 69 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach, a sudcov najvyššieho súdu, ktorí rozhodujú o opravných prostriedkoch vo veciach, na ktoré je na prvom stupni príslušný Špecializovaný trestný súd podľa § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach, k nerovnakému zaobchádzaniu. Ústavný súd vo svojom náleze, ktorého závery boli širokej laickej verejnosti prezentované masovokomunikačnými prostriedkami (v printových i audiovizuálnych médiách) a stali sa všeobecne známe, podrobne a zrozumiteľne vysvetlil, v čom spočívalo zistené nerovnaké zaobchádzanie s tzv. ostatnými sudcami oproti sudcom poberajúcim osobitné príplatky a v

akom smere došlo k pochybeniu pri prijímaní danej právnej úpravy. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že v preskúmvanej veci pre vyhovenie podanej žalobe na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy neboli splnené predpoklady vyplývajúce z ust. § 9 antidiskriminačného zákona. V tomto smere správne, aj s prihliadnutím na poskytnutie dostatočnej satisfakcie samotným (citovaným) nálezom ústavného súdu prvoinštančný súd konštatoval, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, nakoľko nepreukázal, že na jeho strane došlo k takým následkom porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, ktoré by umožňovali priznať mu náhradu nemajetkovej ujmy, a teda dospel k správny záverom o neunesení dôkazného bremena žalobcom v otázke tvrdeného zníženia dôstojnosti a cti žalobcu v značnej miere, s čím sa odvolací súd stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP). Odôvodnenie napadnutého rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce. V odvolaní uvádzané argumenty nie sú spôsobilé privodiť iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver o neexistencii zákonných predpokladov pre vznik uplatneného nároku.

2.10. Ďalšími námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a v odvolacej replike sa odvolací súd nezoberal, lebo nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie veci, sú v rovine úvah bez podloženia relevantných dôkazov. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach konštantne pripomína a odvolací súd sa s týmto v plnej miere stotožňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje pre záver, že z tohto aspektu je plne realizované právo strán konania na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05). Skutočnosť, že žalobca sa nestotožňuje s právnymi závermi súdu prvej inštancie, nemôže viesť k záveru o ich zjavnej neodôvodnenosti a neznamená ani oprávnenie odvolacieho súdu nahradiť správne právne názory súdu prvej inštancie jeho vlastnými len preto, že nezodpovedajú predstavám žalobcu o tom, ako má súd vo veci rozhodnúť. Odvolací súd preto vo zvyšku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

2.11. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný aj vzhľadom na zavinenie žalobcu v prípade zastavenia konania, preto by žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Civilný sporový poriadok nerieši situáciu, ak strana, ktorá má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. V takom prípade je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť tak, že sa tejto strane nárok na náhradu trov konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018). Odvolací súd potom rozhodol, že žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (druhý výrok), podal žalobca dovolanie z dôvodov uvedených v § 420 písm. e/, f/ Civilného sporového poriadku s návrhom, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti v spojení s rozsudkom okresného súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.1. Existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. e/ CSP (v spore rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd) dovolateľ odôvodnil tým, že žaloba bola po jej podaní dňa 18.08.2009 pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Zuzane Kučerovej. Počas konania na súde prvej inštancie došlo k viacerým zmenám na poste zákonného sudcu (Mgr. Patrícia Skotnická, JUDr. Denisa Cviková a JUDr. Eva Kresl). Sudkyňa JUDr. Denisa Cviková nariadila pojednávanie na deň 11.12.2017. Pojednávanie viedla sudkyňa JUDr. Eva Kresl. Z Dodatku č. 7 zo dňa 04.08.2017 k rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I na rok 2017 vyplýva zaradenie sudkyne JUDr. Evy Kresl do občianskoprávneho oddelenia. Sudkyňi bol spustený priebežný nápad a pridelených 150 nevybavených vecí z oddelenia sudkyne Anny Kašajovej s výnimkou vecí, v ktorých bolo rozhodnuté a rozhodnutie nie je napísané. Dodatkom č. 8 z 02.10.2017 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I na rok 2017 bolo sudkyňi Eve Kresl pridelených 420 nevybavených vecí od 14 sudcov. Z Dodatkov nie je možné zistiť dôvod odňatia veci zákonným sudcom a ich pridelenie jednému vybranému sudcovi. Podľa žalobcu (ďalej aj „dovolateľa“) sa uvedený postup javí ako svojvoľný a nezaručujúci náhodný výber

zákonného sudcu. Ak JUDr. Denisa Cviková vo veci konala napríklad nariadením pojednávania, nebolo jej možné vec odňať za predpokladu, že riadne vykonávala svoju činnosť na okresnom súde. Podľa dovolateľa zásady zakotvené v rozvrhu práce nemôžu byť určujúcim predpokladom pri výbere zákonného sudcu, pretože nie je možné obchádzať náhodný výber. Krajský súd v Trenčíne v rozhodnutí sp. zn. 2To/12/2018 z 12.04.2018 dospel k rovnakým právnym záverom ako žalobca. Argumenty dovolateľa ponechal odvolací súd bez povšimnutia, preto označil rozhodnutie odvolacieho súdu za nepreskúmateľné a arbitrárne (odvolací súd sa nevyjadril, v čom je postup Krajského súdu v Trenčíne nesprávny). Ďalej dovolateľ uviedol, že počas konania na súde prvej inštancie pociťoval zo strany súdu antipatiu, ktorá sa prejavovala v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti napríklad tým, že počas konania nerešpektoval Civilný sporový poriadok, neoboznánil strany sporu s tým, čo je sporné a nesporné, ako vec predbežne právne posúdil, bezdôvodne odročoval pojednávania, ukladal žalobcovi bez opory v zákone povinnosti, nerešpektoval postavenie žalobcu ako slabšej strany sporu. Okresný súd nemal snahu ani záujem zistiť skutočný stav veci, ale dokazovaním zaťažil žalobcu, hoci v antidiskriminačnom konaní je dôkazným bremenom zaťažený žalovaný, ak je diskriminácia dokázaná (§ 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona). Hoci odvolací súd konštatoval, že tieto okolnosti nemôžu byť dôvodom vylúčenia sudcu, môžu byť dôvodom na vrátenie veci súdu prvej inštancie, nakoľko v dôsledku porušenia procesných práv žalobcu nebol dostatočne zistený skutkový stav. Ak by bol žalobca včas (nie až v rozsudku) informovaný, že súd nemá preukázaný zásah do jeho osobnostných práv, žalobca by navrhoval vykonať nové dôkazy. Týmto nesprávnym procesným postupom bolo žalobcovi znemožnené uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces. Dôvod na vylúčenie sudcu z konania spočíval v písomnom prejave sudcu v rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým sudca prekročil vecné odôvodnenie rozsudku (obsahujúce tvrdenia, aby sa žalobca sústredil predovšetkým na kvalitu svojej práce, nakoľko vedenie tohto konania neprispieva k čistote verejného života a k zvýšeniu vážnosti a dôstojnosti sudcovského stavu spoločnosti). Nemožno sa stotožniť s názorom odvolacieho súdu, že ide o domnelé negatívne pocity sudcu.

3.2. Odvolací súd sa nevyjadril k postupu súdu prvej inštancie, ktorý vyčítal dovolateľovi predkladanie listín len v nemeckom jazyku. Najvyšší súd SR pritom v konaní sp. zn. 2Obdo/72/2018 uviedol, že pokiaľ si sám súd nezabezpečil preklad listín, nemohol správne vykonať dôkazy s poukazom na § 51 ods. 5 vyhlášky č. 543/2005 Z. z., keď je súd povinný najskôr pribrať prekladateľa bez ohľadu na to, či dôkaz listinou vykoná alebo nevykoná.

3.3. V časti označenej ako nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia dovolateľ súdom nižších inštancií vytkol, že bez akéhokoľvek vecného a logického vyhodnotenia prezumovali, že na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy neboli splnené predpoklady vyplývajúce z § 9 antidiskriminačného zákona s prihliadnutím na poskytnutie dostatočnej satisfakcie nálezom Ústavného súdu sp. zn. PL ÚS 17/08. Súdny tak postupovali bez toho, aby vyhodnotili vykonané alebo navrhované dôkazy, čím odmietli zisťovať skutočný stav veci a možný zásah do práv žalobcu. Odvolací súd ani súd prvej inštancie vôbec nezisťovali ani nekonštatovali, o aký druh a formu diskriminácie v tomto prípade ide, nevysporiadali sa s § 151 CSP (čo žalovaný namietal a čo nie) a sústredili sa len na skúmanie možného zásahu do osobnostných práv žalobcu. Žalobca sa však nedomáhal ochrany osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka. Pri konštatovaní nepriamej diskriminácie ústavným súdom je možné prihliadať na dôkazy, ktoré sa dotýkajú širšieho okruhu sudcov, zaoberať sa nimi a vyvodzovať z nich konkrétne skutkové zistenia. Predmetom dokazovania nemusí byť len konkrétny jednotlivec (žalobca), ale ktorýkoľvek diskriminovaný sudca domáhajúci sa ochrany. Ak ústavný súd konštatoval, že došlo ku diskriminácii, to neznamena, že vykonal satisfakciu v zmysle antidiskriminačného zákona vo vzťahu k žalobcovi. Práve primerané zadostučinenie žalobca vníma ako prostriedok satisfakcie za spôsobenú ujmu, ktorá bola dokázaná. Žalovaný sa na podklade zistenej diskriminácie písomne alebo slovne neospravedlnil. Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivý proces aj v zmysle rozhodnutí Najvyššieho súdu SR napr. sp. zn. 5Cdo/175/2018.

3.4. Dovolateľ tiež tvrdil, že konanie pred súdmi nižších inštancií je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa vo svojom odôvodnení dostatočne nezaoberal odvolacou argumentáciou žalobcu, hoci si vyžadovala špecifickú odpoveď a mohla mať eventuálne zásadný význam pre rozhodnutie vo veci (forma diskriminácie, ako boli porovnané diskriminované osoby - sudcovia, ktorí boli zvýhodnení so sudcami, ktorí boli diskriminovaní a či predložené alebo navrhované dôkazy - informácie z médií, údaje z iných obdobných sporov a

rozhodnutí mohli zasiahnuť do práv žalobcu). Súd sa vôbec nezaoberali skutkovými okolnosťami, na ktoré poukázal žalobca, napríklad vo vyjadrení zo 07.12.2017, a ktoré žalovaný nepoprel alebo nevyvrátil. V súvislosti s týmto dovolacím tvrdením žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR napr. sp. zn. 2Cdo/31/2019, 8Cdo/8/2019, 1Cdo/144/2018, 3Cdo/227/2017, 7Cdo/66/2016, 6Cdo/170/2016.

3.5. Odňatie svojej možnosti riadne konať pred súdom dovolateľ videl aj v tom, že súd prvej inštancie nedoplnil dokazovanie pripojením spisov okresného súdu v obdobných veciach, v ktorých bol žalovaný úspešný. Sudca súdu prvej inštancie v zmysle zápisnice z pojednávania z 05.02.2018 zaťažil zabezpečením zápisníc z uvedených pojednávani žalobcu, pretože sú verejne dostupné. Dovolateľ považuje takýto postup okresného súdu za šikanózne, zvyhodňujúci jednu stranu, nakoľko išlo o spisy okresného súdu a zápisnice z pojednávani nie sú verejne dostupné. Bez znalosti spisových značiek odvolacieho súdu žalobca spisy objektívne nevedel dohľadať a vyhľadávanie podľa strany sporu (žalovaného) označil za neefektívne vzhľadom na desaťtisíce obdobných súdnych sporov. Navrhoval pripojenie týchto spisov hlavne z dôvodu, že pri nepriamej diskriminácii voči viacerým osobám je potrebné skúmať, ako sa ich osobne dotkla diskriminácia a aký to malo vplyv na ich pracovný a súkromný život. Zamietnutie vykonania takehoto dôkazu súd prvej inštancie a rovnako odvolací súd nijako neodôvodnili. Aj v tejto časti je rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné a arbitrárne. Súd nižších inštancií odmietli vykonať aj dovolateľom navrhnutý výsluch svedkov, sudcov z obvodu Krajského súdu v Trenčíne označených žalobcom, čo mohlo mať vplyv na posúdenie skutkového stavu veci. Uvedené by okrem porušenia práva na spravodlivé súdne konanie mohlo znamenať aj porušenie základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa článku 47 ods. 3 Ústavy.

3.6. V časti VI dovolania označenej ako Nemajetková ujma žalobca po prednese náležitostí riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP a teoretických východísk, ktorými sa spravuje rozhodovanie súdu o výške peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, odvolaciu súdu vytkol, že sa odmietol zaoberať nárokom žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy „teda arbitrárne skonštatoval svoj právny názor bez uvedenia konkrétnych dopadov diskriminácie na žalobcu. Ak súd dostatočne neodôvodní splnenie alebo nesplnenie všetkých podmienok (znakov) uvedených v hypotéze právnej normy, t. j. § 9 antidiskriminačného zákona, ktoré musia byť splnené súčasne a tvoria kumulatívnu podmienku, prichádza k porušeniu práva na spravodlivý proces“; dovolateľ poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/66/2018 alebo 7Cdo/102/2017. Uviedol, že sa dostal do stavu právnej neistoty tým, že mu súdy v základnom konaní neposkytli žiadnu relevantnú odpoveď, prečo pri jednorazovom zásahu do ochrany osobnosti boli priznávané niekoľkotisícové sumy a pri diskriminácii peňažnú náhradu nepovažujú za opodstatnenú.

3.7. Odvolateľ nesúhlasil ani so závermi súdov nižších inštancií, že na prejednávany spor sa nevzťahuje rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci Daniel Unland proti Land Berlin sp. zn. C-20/2013, ktoré následne dovolateľ rozobral ako prípad diskriminácie sudcu v Nemecku v pracovnoprávnom vzťahu, ktorý bol zákonom diskriminovaný na základe veku a z tohto dôvodu dosahoval nižší príjem ako jeho kolegovia. Odvolací súd uviedol, že žalobca nijakým spôsobom vzájomný vzťah s prejednanou vecou nešpecifikoval a súd prvej inštancie konštatoval nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného, ak sa žalobca podporne domáhal náhrady škody v zmysle porušenia pracovnoprávnych predpisov. Dovolateľ zdôraznil povinnosť súdu vyriešiť si prípadnú konkurenciu právnych nárokov, keďže nie je viazaný právnou kvalifikáciou (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/19/2018). Žalobca pritom v konaní poukázal napríklad na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/11/2017, ktorým sa riešila otázka pasívnej legitímácie žalovaného pri nároku na náhradu škody. Porušením úijného práva v oblasti diskriminácie došlo ku vzniku škody, pričom Európsky súdny dvor konštatoval, že ak náhrada škody nie je právnym poriadkom Únie upravená, je potrebné v zmysle zásady ekvivalencie a efektivity aplikovať vnútroštátnu normu. Žalobca za týmto účelom vo vyjadrení z 10.04.2018 označil konkrétne ustanovenia Zákonníka práce. Odvolací súd sa touto námietkou vecne nezaoberal, a tým sa stáva jeho rozhodnutie nepreskúmateľné a zmätočné. V tom istom podaní žalobca podal podnet na polozenie prejudiciálnej otázky Európskemu súdному dvoru (či je možné aplikovať konkrétne vnútroštátne právo v prípade absencie úpravy práva Európskej únie za predpokladu preukázaného vzniku zodpovednosti Slovenskej republiky za spôsobenú diskrimináciu). Ak sa dovolateľ v priebehu sporu domáhal posúdeného uplatneného nároku aj z iného právneho dôvodu, bez zmeny skutkových tvrdení, spravodlivosť procesu a najmä presvedčivosť odôvodnenia rozhodnutia vyžaduje, aby súd zaujal stanovisko k posúdeniu veci aj

z hľadiska tohto ďalšieho právneho dôvodu. Ide o podstatnú okolnosť, ktorá môže mať rozhodujúci význam pre rozhodnutie o uplatnenom nároku (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/49/2018, 3Cdo/229/2013).

3.8. Dovolateľ vytkol odvolaciemu súdu, že sa vôbec nezaoberal otázkou zabezpečenia účinnnej, primeranej a odstrašujúcej sankcie pre prípad porušenia záväzkov podľa Smernice Rady 2000/78/ES, ktorú majú zabezpečiť členské štáty. Odvolací súd v bode 18.2. a súd prvej inštancie v bode 54. svojich rozsudkov iba konštatovali, že k náhrade nemajetkovej ujmy sa nedostali pre nenaplnenie predpokladu vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Za nespravodlivé a neprimerané vo vzťahu k svojej osobe dovolateľ označil, ak sa súdy odmietli zaoberať následkami diskriminácie a arbitrárne rozhodli, že žalovaný nie je povinný vykonať žiadnu nápravu a nie je možné zaťažiť ho nijakou sankciou. V právnom štáte nemôže používať právnu ochranu, ak obeť diskriminácie zostane bez akejkoľvek nápravy a diskriminujúca osoba bez akejkoľvek sankcie. Ako arbitrárnosť rozhodnutia môže byť kvalifikovaná aj situácia, v ktorej súd právny záver nezdôvodní zo všetkých právnych hľadísk, ktoré prichádzajú do úvahy. Ak odvolací súd náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil aj tieto dovolateľom namietané skutočnosti resp. dostatočným spôsobom odôvodnil (zrejme má byť správne uvedené neodôvodnil, pozn. dovolacieho súdu) ich bezvýznamnosť či relevantnosť, jeho rozhodnutie je dostatočne neodôvodnené, porušujúce právo dovolateľa na spravodlivý proces a konanie je zaťažené vadou v zmysle § 420 písm. f/ CSP (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/100/2018, 4Cdo/194/2017, 4Cdo/120/2019).

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení navrhol dovolanie ako neprípustné v zmysle § 447 písm. f/ CSP odmietnuť zdôrazniac charakter dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku.

4.1. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. e/ CSP žalovaný uviedol, že prerozdelenie spisu JUDr. Eve Kresl bolo v súlade s bodom 3.3. písm. a/ Spoločných zásad pre občianskoprávny, trestný a obchodný úsek obsiahnutých v Rozvrhu práce súdu prvej inštancie. K zmene personálneho obsadenia v rozhodnom čase došlo príchodom sudkyne JUDr. Evy Kresl, ktorej boli prerozdelené už pridelené veci vybrané náhodným výberom z oddelení rovnakého úseku, čo predpokladá § 51 ods. 4 písm. b/ zák. č. 575/2004 Z. z., ako skonštatoval aj odvolací súd v bodoch 14. a 14.1. odôvodnenia jeho rozsudku. Žalovaný poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 459/2017, ktorý konštatoval, že s ohľadom na podstatu základného práva na zákonného sudcu nie je v konkrétnej veci nevyhnutne rozhodujúce, aký senát ju rozhodol, ak v nej bolo nové pridelenie konkrétnemu senátu realizované bez úmyslu ovplyvniť výsledok sporu. V obdobnej situácii Najvyšší súd SR v konaní sp. zn. 3Cdo/90/2016 uviedol, že súčasťou základného práva na zákonného sudcu je aj zásada prideľovania súdnej agendy sudcom a určenie zloženia senátov na základe pravidiel obsiahnutých v rozvrhu práce. Pokiaľ vec prejedná a rozhodne sudca (alebo senát) určený rozvrhom práce, nedošlo k porušeniu práva na zákonného sudcu. V prípade, ak nastanú okolnosti odôvodňujúce zmenu rozvrhu práce tak, že dochádza k presunu pridelených vecí na iného sudcu (senát), aj sudcu (senát), ktorému boli následne pridelené, treba považovať za zákonného sudcu (senát) (rovnako Najvyšší súd SR sp. zn. 8Cdo/191/2016). Stanovisko trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Trenčíne z 08.03.2018 a uznesenie toho istého súdu sp. zn. 2To/12/2018 z 12.04.2018 sa týkajú trestného konania a boli vydané s odstupom jedného roka po tom, ako sa v civilnej veci žalobcu stala zákonnou sudkyňou JUDr. Eva Kresl. Záväznosť uvedených listín nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Odvolací súd sa k otázke zákonného sudcu aj postupu pri prerozdelení vecí vyjadril jasne, svoj vlastný právny názor primerane odôvodnil. Konkrétne procesné pochybenia súdu prvej inštancie dovolateľ namietal už v odvolacom konaní. V žiadnom smere sa nedotýkajú otázky rozhodovania (ne)zákonného sudcu a nemôžu byť pre posúdenie naplnenia § 420 písm. e/ CSP relevantné.

4.2. Podľa názoru žalovaného sa prevažná časť dovolacích námietok žalobcu týka nesprávneho právneho posúdenia, ktoré žalobca formuluje ako procesné pochybenia. Najvyšší súd SR opakovane konštatoval, že právnym posúdením sa strane sporu neznemožňuje realizácia procesných oprávnení (R 54/2012, 1Cdo/62/2010, 5Cdo/44/2011 a iné). Z judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, že iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (IV. ÚS 115/03). Ani odvolací súd nemusí dať odpoveď na všetky námietky

uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú podľa názoru súdu podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05) Nepreskúmateľnosť je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia len výnimočne, ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (R 2/2016). Podľa žalovaného odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu a jeho postup vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za neodôvodnený. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku má náležitosti v zmysle § 393 CSP.

4.3. V rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach sp. zn.9Co/68/2016, na ktoré poukazuje žalobca, bol posudzovaný zásah do osobnosti konkrétneho sudcu konkrétnymi výroky verejného činiteľa. Z tohto rozsudku možno dospieť výlučne k záveru, že sudy nie sú negatívne ovplyvnené pri rozhodovaní vo veciach dotýkajúcich sa sudcov a ak malo k obdobnému zásahu (neoprávnenej kritike) dôjsť aj k vo vzťahu žalobcovi, svoj nárok mohol uplatniť rovnakým spôsobom. Žalobca však v konaní nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci, že v jeho prípade je potrebné pristúpiť k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy. Nevykonanie dôkazu pripojením súdnych spisov bolo v súlade so zásadou hospodárnosti konania a v súlade s § 185 ods. 1 CSP. Oboznámenie sa so žalobcom navrhovanými súdnymi spismi by nemalo zásadnejší význam pre spor a nevedlo by k inému záveru, než aký prijal súd prvej inštancie. V tomto konaní bolo jedine na žalobcovi, aby preukázal naplnenie predpokladu podľa § 9 ods. 3 antidiskriminačného zákona (že práve v jeho prípade bola značným spôsobom znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie). K nevykonaniu dôkazov sa odvolací súd dostatočne vyjadril v bode 17. rozsudku. Žalobca v odvolaní nenamietal nevykonanie dokazovania výsluchmi svedkov, ktoré namieta v dovolaní.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), disponujúca vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa (§ 429 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru o neprípustnosti žalobcom podaného dovolania.

6. Podľa § 420 písm. e/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu dovolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu dovolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

8. Prerozdelenie spisov Okresného súdu Bratislava I v zmysle Dodatku č. 7 a Dodatku č. 8 k Rozvrhu práce na rok 2017 tohto súdu (verejne dostupného na internete) sudkyňi JUDr. Eve Kresl po jej zaradení

ako sudkyne občianskoprávneho oddelenia ani podľa dovolacieho súdu nepredstavuje porušenie práva žalobcu na prejednanie sporu zákonným sudcom. Tvrdenie dovolateľa, že tejto sudkyňi bolo pridelených 570 vecí bez náhodného výberu nezodpovedá bodu 3.3. (Spôsob a podmienky vykonania zmien v rozvrhu práce, ak sa zmení personálne obsadenie súdu) Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I pre rok 2017. Podľa jeho písm. a/ v prípade zmeny personálneho obsadenia súdu príchodom ďalšieho sudcu môže predseda súdu vytvoriť prichádzajúcemu sudcovi oddelenie znížením, prípadne zastavením nápadu v ostatných oddeleniach sudcov príslušného úseku súdu alebo prerozdelením už pridelených vecí, ktoré náhodným výberom odníme z oddelení rovnakého úseku, a to pomerom, ktorý určí predseda súdu s prihliadnutím na stav a počet nevybavených a reštančných vecí v jednotlivých oddeleniach, prípadne ich kombináciou. V zmysle Dodatku č. 7, ako zistil odvolací súd, bolo prerozdelených JUDr. Eve Kresl 150 náhodným výberom určených nevybavených vecí z oddelenia sudkyne Anny Kašajovej. Podľa Dodatku č. 8 bolo tejto sudkyňi pridelených 420 nevybavených vecí od 14 sudcov. Opäť nešlo o konkrétne označené veci, ale veci prerozdelené náhodným výberom (ich zoznam obsahujúci ich označenie spisovou značkou a menom (pôvodného) sudcu je uvedený v Prílohe č. 1 - Zoznam prerozdelených spisov na základe Dodatku č. 8 Rozvrhu práce OS BA I pre rok 2017 do oddelenia 3C - JUDr. Eve Kresl). Odvolací súd takto argumentoval aj v bode č. 14 odôvodnenia svojho rozsudku a odkázal na ust. § 51 ods. 4 písm. b/, c/ zák. č. 757/2004 Z. z. podľa ktorého dôvodom prerozdelenia už pridelených vecí podľa rozvrhu práce sú aj zmeny v obsadení súdu sudcami a výrazná nerovnomernosť zaťažnosti sudcov. Zákon priamo hovorí o rozvrhu práce, preto nemôže obstať argumentácia dovolateľa, že zásady zakotvené v rozvrhu práce nemôžu byť určujúcim predpokladom pri výbere zákonného sudcu. V bode 14.1. odôvodnenia rozsudku odvolací súd v zmysle rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 8/94, II. ÚS 33/97, II. ÚS 47/99 vysvetlil, že za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom ustanovené predpoklady na výkon tejto funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie na určitom súde, jeho funkcia nezanikla a bol určený v súlade s rozvrhom práce súdu podľa vopred stanovených zásad. Ak dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu, že sa nevyjadril, v čom je postup Krajského súdu v Trenčíne prezentovaný v stanovisku trestnoprávneho kolégia z 08.03.2018 a uznesení sp. zn. 2To/12/2018 nesprávny, a teda rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a arbitrárne, dovolací súd poukazuje na bod 19. rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd uviedol, že sa ďalšími námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a v replike opätovne nezaoberal, keď tieto nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie veci a v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Inak povedané, odvolací súd v bode 14.1. odôvodnenia svojho rozsudku vysvetlil, prečo nedošlo k porušeniu práva žalobcu na prejednanie sporu zákonným sudcom a nebol povinný polemizovať s názorom prezentovaným iným súdom v trestnoprávnej veci. Nejde ani o odklon od právneho názoru iného krajského (rovnocenného) súdu ako tvrdí dovolateľ, pretože v zmysle § 193 CSP a contrario súd nie je viazaný právnym názorom na otázku (určenia) zákonného sudcu prezentovaným v rozhodnutí iného súdu a už vôbec nie stanoviskom kolégia iného súdu (ktoré nespádajú pod pojem ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 CSP ani pod pojem ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 2 ods. 2 základných princípov Civilného sporového poriadku).

9. Odvolací súd sa vyporiadal (v 15. bode svojho rozsudku) aj s výhradami žalobcu týkajúcimi sa procesného postupu sudcu a jeho rozhodovacej činnosti, na ktoré žalobca poukazuje v časti dovolania namietajúcej, že v spore rozhodoval vylúčený sudca. Aj v dovolaní žalobca hovorí iba všeobecne o nerešpektovaní Civilného sporového poriadku súdom prvej inštancie, bezdôvodnom odročovaní pojednávaní, nezáujme zistiť skutočný stav veci (dovolateľ mal zrejme na mysli skutkový stav veci, keďže súd v zmysle § 215 ods. 1 CSP rozhoduje na základe zisteného skutkového, nie skutočného stavu veci), čo malo viesť k nedostatočne zistenému skutkovému stavu veci. V tejto súvislosti žalobca tvrdí, že ak by bol zo strany súdu včas (nie až v rozsudku) informovaný, že nie je preukázaný zásah do jeho osobnostných práv, navrhoval by vykonať nové dôkazy. Tu sa žiada povedať, že podľa obsahu rozsudkov súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu zásah do práva žalobcu v podobe diskriminácie súdy konštatovali. Dospeli však k záveru, že k tomuto zásahu došlo v miere nevyžadujúcej náhradu nemajetkovej ujmy ako vysvetlil odvolací súd v bode 13.1. svojho rozsudku. Napokon samotný dovolateľ uvádza, že tieto okolnosti spomína len ako pridružený dôvod, nakoľko dôvod na vylúčenie

sudcu z konania spočíval v písomnom prejave sudcu v rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý odvolací súd označil za domnelé negatívne pocity sudcu. Podľa dovolateľa ale ide o konkrétny negatívny postoj sudcu, čo má za následok, že nemôže byť nezávislý a nestranný. Z obsahu odvolania žalobcu tak, ako je uvedený v rozsudku odvolacieho súdu (bod 2.2.) ale vyplýva, že žalobca z tohto dôvodu v odvolacom konaní postupom a v lehote určenými v § 52 CSP zaujatosť sudcu okresného súdu nenamietal a neurobil tak ani v dovolacom konaní. K predkladaniu listín (rozsudkov) v nemeckom jazyku sa dovolateľ vyjadril v dovolaní podľa vlastných slov len okrajovo, takže dovolací súd má za to, že nejde o dôvod podania dovolania, preto k nemu nezaujíma nijaké stanovisko.

10. Pokiaľ dovolateľ vytýka okresnému aj odvolaciemu súdu arbitrárnosť ich rozhodnutí, pretože nezisťovali ani nekonštatovali druh a formu diskriminácie, neuviedli, čo žalovaný namietal a čo nie a odmietli zisťovať skutočný stav veci a možný zásah do práv žalobcu, dovolací súd takéto pochybenia súdov nižších inšancií nezistil. Obidva súdy totiž vychádzali z toho, že došlo k zásahu do práv žalobcu chránených antidiskriminačným zákonom, a to k nerovnakému zaobchádzaniu v dôsledku novelizácie ustanovení § 66 ods. 1 a § 69 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z. z. ako konštatoval Ústavný súd SR v náleze sp. zn. PL. ÚS 17/2008. Pre vyhovie podanej žalobe ale neboli splnené predpoklady vyplývajúce z § 9 antidiskriminačného zákona. Dôvodom je podľa súdov nižších inšancií neunesenie dôkazného bremena žalobcom, ktorý nepreukázal, že na jeho strane vznikli následky porušenia zásady rovnakého zaobchádzania umožňujúce priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že antidiskriminačný zákon upravuje prostriedky nápravy pri porušení zásady rovnakého zaobchádzania postupne (upustenie od diskriminačného konania, náprava protiprávneho stavu, ak je to možné, poskytnutie primeraného zadosťučinenia a náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch). Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch možno priznať len vtedy, ak by primerané zadosťučinenie nebolo dostačujúce, najmä ak nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania bola značným spôsobom znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie poškodenej osoby. Pre rozhodnutie vo veci samej teda nebolo rozhodujúce posúdenie druhu diskriminácie, ale posudzovanie rozsahu ujmy, ktorá mala vzniknúť žalobcovi diskrimináciou. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 280/2022, ktorý pri posudzovaní ústavnej sťažnosti v podobnom (ale nie totožnom) antidiskriminačnom spore dospel k záveru, že: „Zo samotného relevantného ustanovenia § 9 ods. 3 antidiskriminačného zákona vyplýva, že domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch môže diskrimináciou poškodená osoba v prípade, že by primerané finančné zadosťučinenie nebolo dostačujúce, pričom demonštratívne sú zároveň uvedené prípady, keď to tak je (zníženie dôstojnosti, spoločenskej vážnosti alebo spoločenského uplatnenia značným spôsobom). Pre náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je pritom logicky nevyhnutné (a vyplýva to zo samotného predmetného ustanovenia antidiskriminačného zákona), aby u diskrimináciou poškodeného existovala nemajetková ujma. Náhrada nemajetkovej ujmy tu má výlučne morálnu a osobnostnú povahu. Účelom primeraného zadosťučinenia (vrátane náhrady za nemajetkovú ujmu v peniazoch) je s ohľadom na § 9 ods. 3 antidiskriminačného zákona istá forma satisfakcie za nemajetkové ujmy, ktoré ako dôsledok diskriminácie nenastali u dotknutej osoby v jej majetkovej sfére, ale zasiahli osobnostné práva fyzickej osoby, akými sú právo na česť, dôstojnosť či iné čiastkové osobnostné práva (k tomu pozri uznesenie najvyššieho súdu č. k. 5Cdo/24/2014 z 08. januára 2015). Z už uvedených dôvodov preto premisa sťažovateľov o tom, že v konaní podľa antidiskriminačného zákona sa v prípade preukázania diskriminácie nepreskúmava zníženie dôstojnosti a vážnosti pre účely priznania náhrady nemajetkovej ujmy (body 22. a 24. tohto uznesenia), nemôže obstať. Napokon charakter náhrady nemajetkovej ujmy ako výsostne osobnostnej a morálnej satisfakcie (čoho sa domáhali sťažovatelia) bráni tomu, aby sa jej výška odvíjala od rozdielu v sume funkčného príplatku (bod 25. tohto uznesenia). Takýto vzorec by mal svoje opodstatnenie v prípade požadovania reštitučného nároku t. j. nároku na majetkové plnenie, ktoré by umožnil nahradiť odopretý majetkový prospech (rozdiel v sume odmeňovania), nie však v prípade náhrady nemajetkovej ujmy“.

11. Pri dovolacích námietkach týkajúcich sa nevykonania navrhnutých dôkazov a nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, musí dovolací súd pripomenúť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený preskúmavať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať

vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané sudy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové sudy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly má dovolací súd možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

12. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Súd v civilnom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V súlade s touto judikatúrou ústavného súdu Najvyšší súd SR ustálil svoju judikatúru (napr. rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/100/2018, 5Cdo/202/2018, 5Cdo/138/2018) v tom smere, že procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť. V prejednanom spore odvolací súd poukázal na vyjadrenie žalobcu z pojednávania zo dňa 01.06.2018, na ktorom žalobca po poučení podľa § 312 CSP uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania aj na to, že súd nevykoná dôkazy pre vec nerozhodujúce. Odvolací súd sa teda s argumentáciou žalobcu týkajúcou sa nevykonania navrhnutých dôkazov vysporiadal. V dovolaní žalobca tvrdil, že navrhoval doplniť dokazovanie pripojením súdnych spisov z konaní označených žalovaným, v ktorých bol v obdobných prípadoch žalovaný úspešný, a to z dôvodu, že pri nepriamej diskriminácii voči viacerým osobám je potrebné skúmať, ako sa ich osobne dotkla diskriminácia a aký to malo vplyv na ich pracovný a súkromný život. Vykonanie takéhoto dôkazu (súdne spisy, kde bola žaloba diskriminovanej osoby zamietnutá) je vo vzťahu k tvrdeniu, pravdivosťná hodnota ktorého mala byť zrejme preukázaná (existencia nepriamej diskriminácie žalobcu) irelevantné (diskriminácia žalobcu spornou nebola). Aj výsluch svedkov (sudcov z obvodu Krajského súdu v Trenčíne) mal podľa obsahu dovolania smerovať na preukázanie existencie diskriminácie osoby žalobcu,

ktorá nebola spornou. Z tohto pohľadu je však tiež relevantné, či žalobca nenavrhol vykonanie tohto dôkazu iba v dovolacom konaní.

13. V spojitosti s tvrdením o nedostatočne zistenom skutkovom stave veci dovolateľ poukázal na § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona a skutočnosť, že dôkazným bremenom je zaťažený žalovaný, ak je diskriminácia dokázaná. Podľa dovolacieho súdu z tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že žalovaný je povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, ak žalobca oznámi súdu skutočnosť, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Porušenie zásady rovnakého zaobchádzania bolo konštatované už spomínaným nálezom ústavného súdu a žalovaný neargumentoval tým, že nedošlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania. Znovu je potrebné zdôrazniť, že kardinálnou otázkou tohto súdneho konania bolo posúdenie, či za diskriminačné konanie prislúcha žalobcovi náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. K porušeniu zákonných pravidiel dokazovania preto súdmi nižších inštancií nedošlo a nemôže potom obstať ani dovolacie tvrdenie žalobcu, že súdy odmietli zisťovať skutočný stav veci a možný zásah do práv žalobcu.

14. K námietkam žalobcu týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia rozsudkov okresného aj odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať aj v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom rámci, ktorý predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu. Jedným z týchto princípov je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 220 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov - od 01.07.2016 strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko).

15. Podstatná časť dovolania žalobcu obsahuje jeho názory a argumentáciu týkajúcu sa nepriznania nemajetkovej ujmy (v časti svojho dovolania na strane 5 dovolateľ používa pojem primerané zadostučinenie). Dovolací súd zdôrazňuje, že v dovolacom konaní nemôže formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy a je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Aj keď ide z väčšej časti o polemiku so závermi prijatými okresným a krajským súdom, z obsahu dovolania (§ 124 CSP) možno vyvodiť, že zároveň dovolateľ vidí porušenie svojho

práva na spravodlivý proces v nedostatku odôvodnenia týchto rozsudkov. Dovolací súd nezistil, že sa odvolací súd odmietol zaoberať nárokom žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy. Naopak z odôvodnenia jeho rozsudku vyplýva, že sa zaoberal otázkou, či žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch prislúcha a dospel k záveru, že v preskúmanej veci pre vyhovie žalobe na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy neboli splnené predpoklady vyplývajúce z ustanovenia § 9 antidiskriminačného zákona (bod 13.1. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval, že žalobca v spore neunesol dôkazné bremeno, nakoľko nepreukázal, žeby na jeho strane došlo k následkom porušenia zásady rovnakého zaobchádzania umožňujúcim priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, a teda dospel k správny záverom o neunesení dôkazného bremena žalobcom v otázke tvrdeného zníženia dôstojnosti a cti žalobcu v značnej miere. Dovolaciemu súdu sa žiada zdôrazniť, že sudy vychádzali z neunesenia dôkazného bremena žalobcom v otázke existencie nároku na priznanie nemajetkovej ujmy, nie v otázke existencie diskriminácie tak, ako to prezentuje dovolateľ. Nebolo potom potrebné, aby sa sudy nižších inštancií zaoberali rozhodovacou praxou slovenských súdov, ktoré v iných konaniach priznali rôznu sumu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Okresný súd aj odvolací súd zrozumiteľne objasnili, z akých dôvodov mali v preskúvanom spore za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, teda nedošlo v jeho prípade k zníženiu dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti značným spôsobom umožňujúcim priznať nemajetkovú ujmu (§ 9 ods. 3 antidiskriminačného zákona). Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie aj rozsudok odvolacieho súdu spĺňajú vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 a § 393 CSP, preto ich nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Odôvodnenie rozsudkov má náležitú formálnu štruktúru, súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnení rozsudkov vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Sudy náležitým spôsobom v celom súhrne posúdili a náležite vyhodnotili skutkové zistenia, ku ktorým dospeli, odôvodnili svoje úvahy pri aplikácii právnych noriem.

16. V závere dovolania dovolateľ argumentoval tým, že na prejednávany spor sa vzťahuje rozhodnutie Európskeho súdneho dvora Unland proti Land Berlin a vyvodil, že sa v priebehu sporu domáhal posúdenia uplatneného nároku aj z iného právneho dôvodu (náhradu škody v zmysle porušenia pracovnoprávných predpisov), k čomu sudy nezaujali nijaké stanovisko. Ako správne podotkol dovolateľ, v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu je súd viazaný len skutkovým vymedzením nároku žalobcu, nie právnou kvalifikáciou a musí si vyriešiť aj prípadný súbeh právnych nárokov a spomedzi viacerých vybrať správnu právnú normu. Viazaný uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f/ CSP dovolací súd konštatuje, že sudy nižších inštancií sa zaoberali právnym posúdením nároku žalobcu, ktorý subsumovali pod ustanovenia antidiskriminačného zákona. Odvolací súd v bode 18.1. vysvetlil, prečo nie je možné vychádzať zo záverov uvedeného rozsudku Európskeho súdneho dvora a explicitne zdôraznil, že predmetom tohto konania je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nie nárok na náhradu škody, keď zdôraznil, že v tomto prípade podstatný nie je následok diskriminácie, ale nerovnaké zaobchádzanie, ktoré má v oboch prípadoch (teda v prípade prejednanom Európskym súdnym dvorom aj v prípade žalobcu) diametrálne odlišnú povahu. Odvolací súd zdôraznil, že sudcovia bývalého Špeciálneho súdu neboli v nijakom prípade zvýhodnení oproti iným sudcom na základe veku. Súd prvej inštancie v bode 58. rozsudku konštatoval nedostatok pasívnej legítimácie žalovaného, ak sa žalobca podporne domáhal náhrady škody v zmysle porušenia pracovnoprávných predpisov. Tento záver odôvodnil skutočnosťou, že § 192 ods. 1 a § 217 ods. 2 Zákonníka práce upravujú zodpovednosť zamestnávateľa za škodu spôsobenú zamestnancovi a žalovaný nie je zamestnávateľom žalobcu. Vo vzťahu k rozhodnutiu Európskeho súdneho dvora Daniel Unland súd prvej inštancie v bode 57. uviedol, že predmetom tohto konania nie je náhrada škody spôsobená žalobcovi orgánmi verejnej moci, ale nárok majúci základ v antidiskriminačnom zákone. Dovolací súd akcentuje, že správnosť týchto záverov z právneho hľadiska vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (vada zmätočnosti) nepreskúmava, konštatuje iba, že závery súdov nižších inštancií sú riadne odôvodnené. Dovolateľ tiež v tejto časti dovolania argumentoval tým, že sudy neposkytli žiadnu odpoveď na jeho podnet uvedený v podaní z 10.04.2018 na položenie prejudiciálnej otázky Európskemu súdnemu dvoru. Vo vzťahu k záverom uvedeným vyššie dovolací súd konštatuje, že nejde o otázku, na ktorú by sa

osobitne vyžadovala špecifická odpoveď (či je možné aplikovať konkrétne vnútroštátne právo v prípade absencie úpravy práva EÚ za predpokladu preukázaného vzniku zodpovednosti Slovenskej republiky, t. j. žalovaného, za spôsobenú diskrimináciu).

17. K výčitke dovolateľa, že sa odvolací súd nezaoberal skutočnosťou, že Smernica Rady 2000/78/ES upravuje pre členské štáty zabezpečenie sankcií pre prípad porušenia záväzkov, dovolací súd udáva, že odvolací súd ani súd prvej inštancie nepochybili, keď sa touto otázkou (nazvanou dovolateľom ako sankcie) nezaoberali, pretože neboli naplnené podmienky pre priznanie žalobcom požadovanej sankcie v podobe nemajetkovej ujmy. Súd sa neodmietli zaoberať následkami diskriminácie a nerozhodli arbitrárne, že v tomto prípade žalovaný nie je povinný vykonať žiadnu nápravu a nie je možné ho zaťažiť sankciou, ako tvrdí dovolateľ. Ide o sporové konanie, v ktorom je súd viazaný žalobným návrhom (tzv. petitom). Žalobca sa domáhal priznania nemajetkovej ujmy, neuplatnil si inú sankciu v zmysle § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona (nedomáhal sa upustenia od konania, nápravy protiprávneho stavu ani poskytnutia primeraného zadosťučinenia)

18. Zhrnúc zhora uvedené možno konštatovať, že v konaní pred súdom prvej inštancie vec prejednal a rozhodol sudca určený transparentne a v súlade so zákonom. Odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo. Je tiež zrejmé, z akých dôvodov meritórne vo veci samej rozhodol. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 393 CSP. Žalobca potom neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP) a vo veci rozhodol vylúčený sudca (§ 420 písm. e/ CSP). Dovolací súd potom odmietol dovolanie ako neprípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

19. Žalovaný bol v dovolacom konaní v celom rozsahu úspešný, čo zakladá jeho právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP). Z obsahu súdneho spisu ale vznik trov dovolacieho konania žalovaného preukázaný nie je (k dovolaniu žalobcu sa vyjadroval zamestnanec žalovanej) a samotný žalovaný ani prisúdenie náhrady trov dovolacieho konania nenavrhol, preto mu dovolací súd ich náhradu voči žalobcovi nepriznal.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.